Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2353

[Total No. of Pages : 2

[6048]-101

M.A. (Part - I)

PSYCHOLOGY

EP-101 : Cognitive Psychology : Understanding

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - I) (12601)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to right indicate full marks.*

Q1) Answer any one of the following in about 300 words: **[10]**

a) Write on scope of cognitive psychology.

b) Write on Quasi Experiment and Neuropsychological Methods of Study.

Q2) Answer any one of the following in about 300 words: **[10]**

a) Write in detail on theories of Attention.

b) Write in detail on theories of Problem Solving.

Q3) Answer any one of the following in about 300 words: **[10]**

a) Write on Unitary. Dual and Multimodeal model of Memory.

b) Write in detail on Artificial Intelligence.

Q4) Answer any one of the following in about 300 words: **[10]**

a) Write on Biological bases of Attention.

b) Write on recent trends in memory.

Q5) Answer any two of the following in 150 words each: **[10]**

a) Cognitive Map.

b) Top-Down Approach.

c) Tolmon Sign Learning.

d) Decision Making.

☯☯☯☯

munotes.in

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2353

[6048]-101

M.A. (Part - I)

PSYCHOLOGY

EP-101 : Cognitive Psychology : Understanding

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - I) (12601)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *3* तास] [एकूण गुण : *50*

सूचना :-

1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. **[10]**

अ) बोधनिक मानसशास्त्र विषयाच्या व्याप्तीबद्दल लिहा.

ब) तत्सम प्रयोग आणि चेता मानसशास्त्रीय पद्धती विषयी लिहा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. **[10]**

अ) अवधान विषय सिद्धांत यावर सविस्तर लिहा.

ब) समस्या परिहार विषयक सिद्धांत यावर सविस्तर लिहा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. **[10]**

अ) स्मृतीविषयक एकसंघ, द्विघटक आणि बहुघटक प्रारूपे यावर लिहा.

ब) कृत्रिम बुद्धिमत्ता यावर सविस्तर लिहा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दात लिहा. **[10]**

अ) अवधान विषयक जैविक दृष्टिकोन यावर लिहा.

ब) स्मृती विषयी आद्ययावत विचार यावर लिहा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दाने प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 150 शब्दात लिहा. **[10]**

अ) बोधनिक नकाशा

ब) समग्रतेकडून-अंशिकतेकडे दृष्टिकोन

क) टोलमन यांचे संकेत अध्ययन

ड) निर्णय घेणे

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2354

[Total No. of Pages : 4

[6048]-102

M.A. (Part - I) (Semester - I)

PSYCHOLOGY

Psychometrics : The Science of Psychological Assessment

(2019 Pattern) (Credit System) (12602)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) **Answer any one of the following in about 500 words.** **[10]**

a) Discuss Ethical Issues in psychological testing with appropriate examples.

b) Explain Representational Measurement Theory with suitable examples.

Q2) **Answer any one of the following in about 500 words.** **[10]**

a) Discuss Objective and open-ended tests with its strengths and weaknesses.

b) Discuss the correction for guessing in objective knowledge based tests with appropriate examples.

Q3) **Answer any one of the following in about 500 words.** **[10]**

a) Discuss the use of Factor Analysis in test Construction.

b) Explain Algebraic normalisation and graphical normalisation with suitable examples.

Q4) **Answer any one of the following in about 500 words.** **[10]**

a) Explain the role of Computerization and Artificial Intelligence in Psychological testing.

b) What is intrinsic test bias? Explain the statistical models of intrinsic test bias.

P.T.O.

Q5) **Answer short notes on any two of the following in 250 words each.[10]**

a) Scientific method

b) Norm-referenced testing

c) Spearman-Brown Correction

d) Item offensiveness

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2354

[6048]-102

M.A. (Part - I) (Semester - I)

मानसशास्त्र

मनोमितीय – मानसशास्त्रीय मूल्यांकनाचे शास्त्र

(2019 Pattern) (Credit System) (12602)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना: *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) 'मानसशास्त्रीय चाचणीतील नैतिक बाबी' ह्यावर योग्य उदाहरणांसह चर्चा करा.

ब) योग्य उदाहरणांसह 'प्रतिनिधित्वात्मक मापन सिद्धांत' स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) वस्तुनिष्ठ आणि खुल्या चाचण्यांची सामर्थ्ये आणि उणीवा यावर चर्चा करा.

ब) 'वस्तुनिष्ठ ज्ञान आधारित चाचणीत अंदाज लावण्यासाठी सुधारणा' योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) चाचणी निर्मितीमध्ये घटक विश्लेषणाच्या वापरावर चर्चा करा.

ब) बीजगणितीय सामान्यीकरण आणि ग्राफिकल सामान्यिकरण योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) संगणकीकरण आणि कृत्रिम बुद्धिमत्ता यांची मानसशास्त्रीय चाचणीमधील भूमिका स्पष्ट करा.

ब) आंतरिक चाचणी पूर्वग्रह म्हणजे काय? आंतरिक चाचणी पूर्वग्रहाचे सांख्यिकीय प्रारूप स्पष्ट करा.

munotes.in

प्रश्न 5) पुढीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दात टिपा लिहा. **[10]**

अ) वैज्ञानिक पद्धत

ब) मानके-संबंधित चाचणी

क) स्पिअरमन-ब्राऊन सुधारणा

ड) विधान आक्षेपार्हता

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2355

[Total No. of Pages : 2

[6048]-103

M.A. (Part - I)

PSYCHOLOGY

EP - 103 : RESEARCH METHODOLOGY - I

(2019 Pattern) (Semester - I) (12603)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*

Q1) Answer the following question in 200 words (any one) **[10]**

a) What is research? Discuss various types of research.

b) Discuss ethical problems and principles in research.

Q2) Answer the following question in 200 words (any one). **[10]**

a) Discuss the parametric and nonparametric tests.

b) What is regression? Explain the application of regression.

Q3) Answer the following question in 200 words (any one). **[10]**

a) Define sampling design. Explain its characterisites.

b) How can researcher select appropriate statistical technques. Explain with example.

Q4) Answer the following question in 200 words (any one). **[10]**

a) Discuss randomized experimeantal and quasi experimental approaches.

b) What is ANOVA ? Explain its applications.

Q5) Answer the following question in 100 words (any two). **[10]**

a) Dependant variable.

b) Testing the normality.

c) Quata sampling.

d) Single subject design.

☯☯☯☯

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P2355

[6048]-103

M.A. (Part - I)

PSYCHOLOGY

EP - 103 : RESEARCH METHODOLOGY - I

(2019 Pattern) (Semester - I) (12603)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.*1)* खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) संशोधन म्हणजे काय? संशोधनाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा.

ब) संशोधनातील नैतिक समस्या व तत्त्वे यांवर चर्चा करा.

प्र.*2)* खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) प्राचल व अप्राचल चाचण्या यांवर चर्चा करा.

ब) समाश्रयन म्हणजे काय? समाश्रयनाचे उपयोजन स्पष्ट करा.

प्र.*3)* खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) नमुनाचयन आराखड्याची व्याख्या द्या. त्याचे गुणधर्म स्पष्ट करा.

ब) संशोधकाने सुयोग्य सांख्यीकीय तंत्र कसे निवडावे. सोदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.*4)* खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) अमियत-प्रायोगिक आराखडा व तत्सम प्रायोगिक आराखडा दृष्टीकोनांवर चर्चा करा.

ब) प्रचरण विश्लेषण म्हणजे काय? त्याचे उपयोजन स्पष्ट करा.

प्र.*5)* खालील प्रश्नाचे 100 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही दोन) **[10]**

अ) अवलंबी परिवर्त्य

ब) सामान्यतेची चाचणी/परिक्षण

क) कोटा नमुनाचयन

ड) एकल प्रयुक्त आराखडा

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2356

[Total No. of Pages : 4

[6048]-201
M.A. (Part - I)
PSYCHOLOGY
EP-201 : Cognitive Psychology : Advances & Application
(2019 Pattern) (Semester - II) (CBCS) (22601)

Time : 2 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 300 words : **[10]**

a) Write in detail on definition & nature of critical thinking.

b) Write in detail on Meta - Cognition.

Q2) Answer any one of the following in about 300 words : **[10]**

a) Write in detail on sex differences & cognitive abilities?

b) Write in detail on IQ and EQ.

Q3) Answer any one of the following in about 300 words : **[10]**

a) Write in detail on application of cognitive psychology to psychotherapies.

b) Write in detail on cognitive stages of development by piagot.

Q4) Answer any one of the following in about 300 words : **[10]**

a) Write in detail on Eye Witness testimony & Face Recognition.

b) Write in detail on Information Processing.

Q5) Answer any two of the following in 150 words each : **[10]**

a) Neuro - Psychology

b) Speaking

c) Learning Style

d) Identity Kit

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2356

[6048]-201
M.A. (Part - I)
PSYCHOLOGY
EP-201 : Cognitive Psychology : Advances & Application
(2019 Pattern) (Semester - II) (CBCS) (22601)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) *सर्व प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहेत.*
2) *सर्व प्रश्नांचे गुण समान आहेत.*
3) *संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहवी.*

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) चिकित्सक विचार विषय व्याख्या व स्वरुप यावर सविस्तर लिहा.

ब) मेटा बोधन विषयी सविस्तर लिहा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) लिंग भिन्नता आणि बोधनिक क्षमता यावर सविस्तर लिहा.

ब) बुद्धिगुणांक आणि भावनिक गुणांक यावर सविस्तर लिहा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) बोधनिक मानसशास्त्राचे मानसोपचारात योगदान यावर सविस्तर लिहा.

ब) पियाजे यांचा बोधनिक विकास अवस्था सिद्धांतवर लिहा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 300 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) प्रत्यक्षदर्शींची साक्ष व चेहरा ओळख यावर सविस्तर लिहा.

ब) माहिती संस्करण यावर सविस्तर लिहा.

munotes.in

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे प्रत्येकी 150 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) चेता मानसशास्त्र

ब) बोलणे

क) अध्ययन शैली

ड) Identity Kit

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2357

[Total No. of Pages : 2

[6048]-202
M.A. - I
PSYCHOLOGY
Psychometrics : Application
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II) (22602)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

munotes.in

Q1) Answer any one of the following questions in about 500 words: **[10]**

a) What is creativity? Discuss in detail about passi test of creativity.

b) Explain the theoratical base of strong - campbell Interest Inventory Describe it's subscales.

Q2) Answer any one of the following questions in about 500 words: **[10]**

a) Define Adjustment Explain college adjustments and study skill inventory in detail.

b) Define attitude. Describe the Brief criminal Attitude scale state its uses in counselling and guidance.

Q3) Answer any one of the following questions in about 500 words: **[10]**

a) Explain the clinical uses of MMPI.

b) Describe the Rorchach Ink blot test with it's applications in clinical settings.

Q4) Answer any one of the following questions in about 500 words: **[10]**

a) Define motivation Explain the intrinsic job motivation scale with its application in Industrial setup.

b) Explain the contribution of the minnesota satisfaction questionnaire in organizational setting.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words each **[10]**

a) Standard progressive matrices.

b) D.A.T.

c) Family Environment scale.

d) Emotional Intelligance test.

✈ ✈ ✈

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2357

[6048]-202

M.A. - I

PSYCHOLOGY

Psychometrics : Application

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - II) (22602)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *3 तास]* *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) सर्जनशीलता म्हणजे काय? सर्जनशीलतेच्या पासीच्या चाचणीविषयी सविस्तार चर्चा करा.

ब) स्ट्रॉंग कॅम्पबेल अभिरूची शोधिकेचा सैद्धांतिक पाया स्पष्ट करा व या शोधिकेच्या उपचाचण्याचे वर्णन करा.

प्र.*2)* पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) समायोजनाची व्याख्या द्या. महाविद्यालयीन समायोजन आणि कौशल्य शोधिका यांविषयी सविस्तर लिहा.

ब) अभिवृत्तिची व्याख्या लिहा. अल्प गुन्हेगारी अभिवृती चाचणीचे वर्णन करा व या चाचणीचे समुपदेशन व मार्गदर्शनामधील उपयोजन लिहा.

प्र.*3)* पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) एम.एम.पी.आय. चे चिकित्सात्मक उपयोग सविस्तर लिहा.

ब) रोशार्कच्या शाईच्या डागांच्या चाचणीचे चिकित्सात्मक क्षेत्रातील उपयोजन स्पष्ट करा.

प्र.*4)* पुढीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) प्रेरणेची व्याख्या द्या. आंतरिक कार्य प्रेरणा सारणीचे औद्योगिक क्षेत्रातील उपयोजन स्पष्ट करा.

ब) मिन्नेसोटा समाधान प्रश्नावलीचे संघटनात्मक क्षेत्रातील योगदान स्पष्ट करा.

प्र.*5)* पुढीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाचे प्रत्येकी 250 शब्दांत टिपा लिहा. **[10]**

अ) प्रमाण वर्धमान चाचणी

ब) D.A.T.

क) कौटुंबिक परिवेश चाचणी

ड) भावनिक बुद्ध्यांक चाचणी

✈ ✈ ✈

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2358

[Total No. of Pages : 4

[6048]-203

M.A. (Part - I) (Semester - II)

PSYCHOLOGY

EP-203 : Research Methodology - II

(2019 Pattern) (Credit System) (22603)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) Answer the following question in 200 words (any one) : **[10]**

a) Discuss ethnography and grounded theory method in qualitative research.

b) What is qualitative research? Explain brief history of qualitative research.

Q2) Answer the following question in 200 words (any one) : **[10]**

a) Describe the process of developing semi-structured interview schedule.

b) Enumerate various methods of data collection in qualitative rsearch.

Q3) Answer the following question in 200 words (any one) : **[10]**

a) What is coding? Explain the different types of coding.

b) Discuss the role of researchers empathy and reflexivity in qualitative data analysis.

Q4) Answer the following question in 200 words (any one) : **[10]**

a) Explain factor analysis with example.

b) Define multivariate analysis describe any two types of multivariate techniques.

Q5) Answer the following question in 100 words (any two) : **[10]**

a) Phenomenological inquiry

b) Analysis of qualitative data

c) Theoretical saturation

d) SPSS

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2358

[6048]-203

M.A. (Part - I) (Semester - II)

PSYCHOLOGY

EP-203 : Research Methodology - II

(2019 Pattern) (Credit System) (22603)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना: *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **[10]**

अ) गुणात्मक संशोधनातील मानव वंश विज्ञान व प्रवृत्ती सिद्धांत पद्धतीवर चर्चा करा.

ब) गुणात्मक संशोधन म्हणजे काय? गुणात्मक संशोधनाचा संक्षिप्त इतिहास स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **[10]**

अ) अर्ध संरचित मुलाखत आराखडा विकसीत करण्याची प्रक्रिया वर्णन करा.

ब) गुणात्मक संशोधनातील प्रदत्त संकलनाच्या विविध पद्धतीचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **[10]**

अ) संकेतीकरण म्हणजे काय? संकेतीकरणाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.

ब) गुणात्मक प्रदत्त विश्लेषणात संशोधकाच्या तद्नुभूती व संशोधक प्रतिक्षेप यांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही एक) : **[10]**

अ) योग्य उदाहरणासह घटक विश्लेषण स्पष्ट करा.

ब) बहुपरिवर्त्य विश्लेषणाची व्याख्या द्या. कोणत्याही दोन बहुपरिवर्त्य तंत्राचे वर्णन करा.

munotes.in

प्रश्न 5) **खालील प्रश्नाचे 100 शब्दात उत्तर लिहा (कोणतेही दोन) :** **[10]**

अ) **अभूतपूर्व चौकशी**

ब) **गुणात्मक प्रदत्ताचे विश्लेषण**

क) **सैद्धांतीक संपृक्ती**

ड) **एस.पी. एस.एस.**

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2359

[Total No. of Pages : 2

[6048]-301
M. A. - II
PSYCHOLOGY
EP-: Counselling Process and Skills
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32601)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Figures to right indicate full marks.***

Q1) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Describe the approaches to counselling and helping with suitable examples.

b) What is counselling'? Explain in detail the role of counsellor.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Discuss the nature and importance of generic skills of counselling.

b) What are the self-monitoring skills as a counsellor? Give suitable examples.

Q3) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) How to improve clients self-talk and self-perception? Explain by giving suitable examples.

b) How to terminate helping? what care should be taken by the counsellor during termination?

Q4) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Explain the similarities and differences between coaching and mentoring.

b) Explain the IPR model of counselling training.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words. **[10]**

a) Mental Health care movement in India.

b) Counselling for personal growth from indigenous model of counselling.

c) Training clients in relaxation.

d) Consulting : A modern trend in counselling.

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P2359

[6048]-301
M.A. - II
PSYCHOLOGY
EP-: Counselling Process and Skills
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32601)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] [एकूण गुण : 50

सूचना :- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) समुपदेशन आणि मदत करणेसाठीच्या दृष्टिकोनांचे उदाहरणांसह वर्णन करा.

ब) समुपदेशन म्हणजे काय? समुपदेशकाची भूमिका सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) समुपदेशनातील सामान्य कौशल्यांचे स्वरूप व महत्त्वांची चर्चा करा.

ब) समुपदेशनातील स्व-नियमन कौशल्ये कोणती? योग्य उदाहरण द्या.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) क्लायंटचे स्व-संवाद आणि स्व-संवेदन कसे सुधरवायचे? योग्य उदाहरण देऊन स्पष्ट करा.

ब) मदत कशी बंद करावी? अशावेळी समुपदेशकांनी कोणती काळजी घ्यावी? योग्य उदाहरण स्पष्ट करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) प्रशिक्षण (कोचिंग) आणि मार्गदर्शन (मेंटॉरिंग) मधील समानता आणि फरक स्पष्ट करा.

ब) समुपदेशन प्रशिक्षणाचे आय. पी. आर. मॉडल स्पष्ट करा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टिपा लिहा. **[10]**

अ) भारतात मानसिक आरोग्य सेवा चळवळ

ब) समुपदेशनाच्या दृष्टिकोनातून स्वदेशी प्रारूपामधून वैयक्तिक वाढीसाठी समुपदेशन

क) समुपदेशन घेणाऱ्यांना विश्रांती मध्ये प्रशिक्षण देणे

ड) सल्ला मसलत (कोचिंग): समुपदेशनाच्या क्षेत्रातील आधुनिक प्रवाह

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2360

[Total No. of Pages : 2

[6048]-302

M.A. (Part - II)

PSYCHOLOGY

Clinical Psychology : Psychopathology - I

(2019 Credit Pattern) (Specialisation) (Semester - III) (32602)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Write in details historical and contemporary views of abnormality?

b) Discuss in details about diagnosing psychological disorders for DSM-5.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) What is panic disorder? Write in detail on symptoms and treatment of panic disorder.

b) What is obsessive compulsive disorder? Write in detail on treatment of obsessive compulsive related disorder.

Q3) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) What is depressive disorder? Write in detail on treatment of depressive disorder.

b) What is suicide? Discuss in detail on types and symptoms of suicide.

Q4) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Define eating disorder? Write in detail on causes of anorexia nervosa.

b) What is obesity? Write in detail about causal factors of abesity.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words each. **[10]**

a) ICD-11

b) Separation anxiety disorder

c) Disruptive mood dysregulations disorder

d) Bulimia

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P2360

[6048]-302

M.A. (Part - II)

PSYCHOLOGY

Clinical Psychology : Psychopathology - I

(2019 Credit Pattern) (Specialisation) (Semester - III) (32602)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *3 तास]* *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) मनोविकृतीचे ऐतिहासिक आणि पुरोगामिक दृष्टिकोन सविस्तर लिहा.

ब) डी.एस एम-5 नुसार मनोविकृतीचे निदानात्मक निकषांची चर्चा करा.

प्र.*2)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) आतंकित विकृती (Panic) म्हणजे काय? त्याची लक्षणे आणि उपचार याविषयी सविस्तर लिहा.

ब) विचार-कृती-अनिवार्य (मंत्रिमंडळ) विकृती म्हणजे काय? या विकासाच्या उपचारांची माहिती लिहा.

प्र.*3)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) अवसाद विकृती म्हणजे काय? अवसाद विकृतीच्या उपचारांवर सविस्तर लिहा.

ब) आत्महत्या म्हणजे काय? आत्महत्याचे प्रकार आणि लक्षणे यावर सविस्तर लिहा.

प्र.*4)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) क्षुधाविकृतीची व्याख्या लिहा? क्षुधाभाव विकृतीची कारणे सविस्तर लिहा.

ब) स्थुलत्व म्हणजे काय? स्थुलत्वाची कारणे सविस्तरपणे लिहा.

प्र.*5)* खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टिपा लिहा. **[10]**

अ) आय सीडी-11

ब) दुखण्यांची चिंता विकृती

क) अनियमित विघातक भाव विकृती

ड) क्षुधातिरेक

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2361

[Total No. of Pages : 2

[6048]-303

M.A. - II

PSYCHOLOGY

Clinical Psychology : Psycho-Diagnostics

(2019 Pattern) (Semester - III) (32603)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All quesions carry equal marks.*

Q1) Answer the following question in 200 words (any one) **[10]**

a) Discuss basic principles of psychodiagnostics in detail.

b) Discuss importance of data gathering & synthesis in detail.

Q2) Answer the following question in 200 words (any one) **[10]**

a) Discuss Psychodiagnostics procedure use in general medical setting and Psychiatric setting.

b) Describe use of Beck depression inventory in clinical diagnosis.

Q3) Answer the following question in 200 words (any one) **[10]**

a) Discuss mental status examination in detail.

b) Define projective technique and discuss proschach test as clinical diagnosis.

Q4) Answer the following question in 200 words (any one) **[10]**

a) Discuss the importance of synthesis of information from different sources in Psychodiagnostics.

b) Discuss IPDE in detail.

Q5) Answer the following questions in 100 words (any two) **[10]**

a) Explaining assess ment results.

b) Brief symptom inventory.

c) Draw a person.

d) Bio feedback

☯☯☯☯

P.T.O.

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P2361

[6048]-303
M.A. - II
PSYCHOLOGY
Clinical Psychology : Psycho-Diagnostics
(2019 Pattern) (Semester - III) (32603)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 2 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) मनोनिदानाची मुलभूत तत्वे विस्तृत स्पष्ट करा.

ब) प्रदत्त संकलन व त्याचे संस्लेषणाच्या महत्त्वाची विस्तृत चर्चा करा.

प्र.2) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) सामान्य वैद्यकीय क्षेत्र व मनोचिकीत्सा क्षेत्रातील मनोनिदानाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

ब) बेक यांच्या अवसाद शोधिकेची चिकित्सालयीत उपयोग स्पष्ट करा.

प्र.3) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) मानसिक स्थिती परीक्षणाची विस्तृत चर्चा करा.

ब) प्रक्षेपण तंत्राची व्याख्या द्या व रोर्षाक चाचणीचा चिकित्सातील निदानातील उपयोग स्पष्ट करा.

प्र.4) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही एक) **[10]**

अ) मनोनिदान प्रक्रियेतील विविध स्त्रोतांकडून आलेलया माहितीचे संश्लेषणाचे महत्त्व विषद करा.

ब) IPDE विस्तृत चर्चा करा.

प्र.6) खालील प्रश्नाचे 200 शब्दात उत्तर लिहा. (कोणतेही दोन) **[10]**

अ) मुल्यांकनाच्या निष्कर्षाचे अन्वेशण

ब) संक्षिप्त लक्षण शोधीका

क) मनुष्याकृती रेखाटण चाचणी

ड) जैवप्रतीभरण

☯☯☯☯

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2362

[Total No. of Pages : 4

[6048]-304

M.A. (Part - II)

PSYCHOLOGY

Industrial Psychology : Personnel Psychology

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32606)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 50***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) What is job evaluation? Discuss on the methods used for job evaluation.

b) Define Personnel Psychology. Discuss current practices & emerging kinds of Personnel Psychology.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) What is meant by competency framework? How is it formed?

b) Why is competency mapping required? Explain the process of conducting competency mapping.

Q3) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Discuss on learning enhancement techniques used in organisation.

b) Explain employee training. Discuss characteristics of effective training practices.

Q4) Answer any one of the following in about 500 words. **[10]**

a) Why is a performance appraisal system required? Discuss benefits & limitations of such system.

b) Describe career development cycle. Explain role of career planning in career development.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words. **[10]**

a) Art of finding talent

b) Internal sources of Recruitment

c) Assessment of training needs

d) Factors of Performance

▽▽▽▽

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2362

[6048]-304
M.A. (Part - II)
PSYCHOLOGY
Industrial Psychology : Personnel Psychology
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - III) (32606)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

munotes.in

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) कार्य मूल्यमापन म्हणजे काय? कार्य मूल्यमापनाच्या पद्धतिंवरती चर्चा करा.

ब) कर्मचारी मानसशास्त्र परिभाषित करा. कर्मचारी मानसशास्त्रातील सध्यकालिन प्रथा आणि उदयोनमुक्त प्रवाह स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) क्षमता रचना म्हणजे काय? ते कसे तयार केले जाते?

ब) क्षमता मापनाची गरज का असते? क्षमता मापनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) संघटनेमधिल वापरली जाणारी शिकण्याची सुधारणा तंत्रे स्पष्ट करा.

ब) कर्मचारी प्रशिक्षण स्पष्ट करा. प्रभावी प्रशिक्षण पद्धतिंचे वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) निर्वतन-निर्धारण संस्थेची गरज का असते? अशा संस्थेचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा.

ब) करिअर विकास चक्र स्पष्ट करा. करिअर विकासामधिल करिअर नियोजनांची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टीपा लिहा. **[10]**

अ) विशेषक्षमता शोधण्याची कला

ब) भरतीचे अंतर्गत स्त्रोत

क) प्रशिक्षणाच्या गरजांचे मूल्यांकन

ड) निर्वतनाचे घटक

▽▽▽▽

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2363

[Total No. of Pages : 4

[6048]-305
M.A. (Part - II)
PSYCHOLOGY
Industrial Psychology : Organizational Behaviour (OB)
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32607)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) Describe the collegial model of organization behaviour.

b) Explain the Autocratic model of organizational behaviour.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) What is work motivation? Elucidate the Maslow's model of motivation.

b) Discuss how can you motivate employees by job redesign?

Q3) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) Elaborate on the Blake & Mouton's model of leadership.

b) Explain the path goal leadership model of leadership.

Q4) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) What is communication? Explain its process.

b) Explain different types of conflicts in detail.

P.T.O.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words : **[10]**

a) Transformational leadership

b) ERG Theory of motivation

c) Employee counselling

d) Work Stress.

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2363

[6048]-305
M.A. (Part - II)
PSYCHOLOGY
Industrial Psychology : Organizational Behaviour (OB)
(2019 Pattern) (Semester - III) (Credit System) (32607)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना :
1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहावी.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) संघटना वर्तनाचे collegial प्रारुप वर्णन करा.

ब) संघटना वर्तनाचे निष्ठावान प्रारुप (Autocratic) स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) कार्य प्रेरणा म्हणजे काय? Maslow चे प्रेरणा-प्रारुप स्पष्ट करा.

ब) कार्य पुनः रचना तंत्राने आपण कर्मचाऱ्यांना कसे प्रेरित करु शकतो हे स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) ब्लेक व मोटॉन चे नेतृत्व - प्रारुप विस्तृत करा.

ब) नेतृत्वाचे ध्येय-पथ प्रारुप स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा : **[10]**

अ) संप्रेषण म्हणजे काय? त्याची प्रक्रिया सविस्तर मांडा.

ब) संघर्षाचे विविध प्रकार सखोल स्पष्ट करा.

munotes.in

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टीपा लिहा : **[10]**

अ) परिवर्तनशील नेतृत्व

ब) ERG प्रेरणा सिद्धांत

क) कर्मचारी समुपदेशन

ड) कार्य ताण

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2364

[Total No. of Pages : 4

[6048]-401

F.Y. M.A. (Part - II)

PSYCHOLOGY

Industrial Psychology : Areas of Counselling

(2019 Pattern) (Semester - IV) (42601)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***

2) ***All questions carry equal marks.***

3) ***Figures to the right indicate full marks.***

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) What is ADHD? Describe counselling for ADHD in detail.

b) Explain the importance of career counselling and discuss training programme in career counselling.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) Define work place counselling. Discuss nature and skills of work place counselling.

b) Define occupational stress. Describe the theoretical models of stress.

Q3) Answer any one of the following in about 500 word : **[10]**

a) Define counselling. Explain counselling in terminally ill patients and describe its needs.

b) What is geriatric counselling? Why is it important?

Q4) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) Explain the modern trends in counselling.

b) Explain addiction. Describe steges of addiction and treatment plan for it.

P.T.O.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words. **[10]**

a) Life Coaching

b) School Counsellor

c) Managerial model

d) Pain.

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2364

[6048]-401

S.Y. M.A. (Part - II)

PSYCHOLOGY

Industrial Psychology : Areas of Counselling

(2019 Pattern) (Semester - IV) (42601)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना: *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

ts

अ) ए.डी.एच.डी. म्हणजे काय? ए.डी.एच.डी. संबंधित समुपदेशन सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) करिअर समुपदेशनाचे महत्व सांगून करिअर समुपदेशनातील प्रशिक्षण कार्यक्रमावर चर्चा करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) 'कामाच्या ठिकाणी समुदेशन' याची व्याख्या द्या. कामाच्या ठिकाणी समुपदेशनाचे स्वरूप आणि कौशल्ये यावर चर्चा करा.

ब) कामाच्या ठिकाणी असणाऱ्या ताणाची व्याख्या करा. कामाच्या ठिकाणीचे ताणाचे सिद्धांतिक प्रारूपांचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) समुपदेशनाची व्याख्या द्या. दुर्धर आजारी रुग्णांमध्ये समुपदेशन समजावून सांगा आणि त्याची गरज स्पष्ट करा.

ब) वृद्धांचे समुपदेशन म्हणजे काय? ते का महत्त्वाचे आहे.

munotes.in

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) समुपदेशनातील आधुनिक प्रवाह समजावून सांगा.

ब) व्यसन म्हणजे काय? व्यसनाचे टप्पे सांगून त्यासाठीची उपचारात्मक योजना स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टीपा लिहा. **[10]**

अ) जीवनासाठीचे समुपदेशन

ब) शालेय समुपदेशक

क) व्यवस्थापकीय प्रारूप

ड) वेदना

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P 2365

[Total No. of Pages : 2

[6048]-402

M.A. (Part - II)

PSYCHOLOGY

EP - 402 : Psychopathology - II (Clinical Specilization)

(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - IV) (42602)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) What is personality disorder? Discuss the various personality disorders in cluster - B category.

b) Discuss in detail 'Cluster C' personality disorders. With their causes and DSM - 5 criterias.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) What are sexual disorders? Describe different types of paraphilias.

b) Explain in brief sexual dysfunctions. Explain indetail the causes and symptoms of sexual dysfunctions.

Q3) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) What in schizophrenia? Discuss positive and Negative symptoms of schizophrenia.

b) Explain in brief schizophrenic spectrum and other psychotic disorders.

Q4) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) Explain various Neurodevelopmental disorders in brief. Describe the clinical picture of ADHD and Autism.

b) Discuss in detail various sleep - wake disorders.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words each **[10]**

a) Schizoid personality disorder

b) Gender dysphoria

c) Dsm-5 criteria for schizophrenia

d) Learning disability

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P 2365

[6048]-402

M.A. (Part - II)
PSYCHOLOGY
EP - 402 : Psychopathology - II (Clinical Specilization)
(2019 Pattern) (CBCS) (Semester - IV) (42602)
(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 50*

सूचना :- *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पाहवी.

प्र.*1)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) व्यक्तिमत्व विकृती म्हणजे काय? 'ब गटातील' विविध व्यक्तिमत्व विकृती विषयी सखोल चर्चा करा.

ब) 'क' गटातील व्यक्तिमत्व विकृती विषयी त्यांची कारणे आणि DSM - 5 च्या निकषांसह सखोल चर्चा करा.

प्र.*2)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) लैंगिक विकृती थोडक्यात स्पष्ट करा. विविध विचित्र लैंगिक आकर्षण विकृतींचे वर्णन करा.

ब) लैंगिक अपकार्य थोडक्यात स्पष्ट करा. लैंगिक अपकार्याची कारणे आणि लक्षणे सविस्तर स्पष्ट करा.

प्र.*3)* खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) छिन्नमनस्कता म्हणजे काय? छिन्नमनस्कतेच्या धन व ऋण लक्षणांसह सविस्तर चर्चा करा.

ब) अल्प छिन्नमनस्कता कालखंड आणि इतर दुर्मनस्क विकृती सविस्तर स्पष्ट करा.

munotes.in

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उतर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) विविध चेतापेशीय वैकासिक विकृती स्पष्ट करा. ए.डी.एच.डी. आणि स्वमग्नतेच्या चिकित्सात्मक चित्राचे सविस्तर वर्णन करा.

ब) विविध निद्रा-जागृती विकृती विषयी सविस्तर चर्चा करा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टीपा लिहा. **[10]**

अ) स्किझॉईड व्यक्तिमत्व विकृती

ब) लिंग चिंतावसाद

क) छिन्नमनस्कतेचे DSM-5 चे निकष

ड) अध्ययन अक्षमता

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2366

[Total No. of Pages : 4

[6048]-403

M.A. (Psychology) (Part - II)

CLINICAL PSYCHOLOGY

Psychotherapies

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42603)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to the right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) **Answer any one of the following in about 200 words.** **[10]**

a) Explain the Basic Psychotherapeutic skills and Characteristics of good therapist.

b) Define Psychotherapy and explain the details of therapeutic process.

Q2) **Answer any one of the following in about 200 words.** **[10]**

a) What is Systematic Desensitization? Discuss the details on eye movement desensitization and implosive therapy.

b) Explain the transactional analysis therapy in detail.

Q3) **Answer any one of the following in about 200 words.** **[10]**

a) Explain the Beck's Cognitive Therapy.

b) Discuss in details on Gestalt Therapy and Empty Chair Technique.

Q4) **Answer any one of the following in about 200 words.** **[10]**

a) Discuss in details on Lazarus Multimodal Therapy.

b) Explain in details of Arts Based Therapies.

P.T.O.

Q5) **Answer short notes on any two of the following in 100 words.** **[10]**

a) Yoga Therapy

b) Gestalt Therapy

c) Biofeedback Technique

d) Family Therapy

▽▽▽▽

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2366

[6048]-403
M.A. (Psychology) (Part - II)
CLINICAL PSYCHOLOGY
Psychotherapies
(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42603)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सुमारे 200 शब्दांमध्ये उत्तर द्या. **[10]**

अ) मुलभूत मानसोपचार कौशल्ये आणि उत्तम चिकित्सकाची गुणवैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) मानसोपचाराची व्याख्या लिहा आणि मानसोपचार प्रक्रिया सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सुमारे 200 शब्दांमध्ये उत्तर द्या. **[10]**

अ) पद्धतशीर आवेदनशील तंत्र म्हणजे काय? डोळे हालचालीतील विसंवेदन आणि अंत:स्फोटक उपचार पद्धतीवर सविस्तर चर्चा करा.

ब) आंतरक्रिया विश्लेषण उपचार पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सुमारे 200 शब्दांमध्ये उत्तर द्या. **[10]**

अ) बेक यांची बोधात्मक उपचार पद्धती स्पष्ट करा.

ब) गेस्टाल्ट उपचार पद्धती आणि रिक्त खुर्ची तंत्रावर सविस्तर चर्चा करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सुमारे 200 शब्दांमध्ये उत्तर द्या. **[10]**

अ) लाझारस यांच्या बहुविध उपचार पद्धतीवर सविस्तर चर्चा करा.

ब) कला आधारित उपचार पद्धती सविस्तर स्पष्ट करा.

P.T.O.

munotes.in

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर 100 शब्दांत टिपा लिहा. **[10]**

अ) योग उपचार पद्धती

ब) गेस्टाल्ट उपचार पद्धती

क) जैवप्रतिभरण तंत्र

ड) कौटुंबिक उपचार पद्धती

▽▽▽▽

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P-2367

[Total No. of Pages : 4

[6048]-404

M.A. (Part - II)

INDUSTRIAL PSYCHOLOGY

EP-420 : Human Resource Management

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42606)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***All questions carry equal marks.***
3) ***Figures to the right indicate full marks.***

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) Define Human resource management. Explain contex of HRM.

b) Explain any five contemporary issues in HRM.

Q2) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) Explain importance of training need assessment in training process. Write various methods of training need assessment in details.

b) Describe buying, borrowing & building talent process in HRM with suitable example.

Q3) Answer any one of the following in about 500 word : **[10]**

a) Define attitude. Distinguish between job satisfaction, employee engagement and job involvement.

b) Define knowledge management. Explain knowledge management process.

Q4) Answer any one of the following in about 500 words : **[10]**

a) What is industrial relation? Discuss collective bargaining as method of resolving Industrial dispute.

b) Write meaning of HR audit. Explain methodology of HR Audit.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words. **[10]**

a) HR challenges in Indian scenario

b) Succession planning

c) Ethical issues in HRM

d) Strategic HR

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

P-2367

[6048]-404

M.A. (Part - II)

INDUSTRIAL PSYCHOLOGY

EP-420 : Human Resource Management

(2019 Pattern) (Credit System) (Semester - IV) (42606)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 50*

सूचना: *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.

2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

munotes.in

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) मानव संसाधन व्यवस्थापन व्याख्या लिहा.. एच आर एम चा संदर्भ (contex of HRM) स्पष्ट करा.

ब) एच आर मधील कोणत्याही पाच समस्या स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) प्रशिक्षण प्रक्रियेत प्रशिक्षण गरजाचे मुल्योकांनाचे महत्त्व स्पष्ट करा. प्रशिक्षण गरज मूल्यांकानाच्या विविध पद्धती चे स्पष्टीकरण लिहा.

ब) प्रतिभा खरेदी (Buying), उसणे घेणे (borrowing) व (Buying) विकसित करणे प्रक्रियेचा योग्य उदाहरणासहित वर्णन करा.

प्रश्न 3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) अभिवृत्ती व्याख्या लिहा. कार्यसमाधान, कर्मचारी प्रतिबद्धला व कार्य सहभाग यातील फरक स्पष्ट करा.

ब) ज्ञान व्यवस्थापनाची व्याख्या लिहा ज्ञान व्यवस्थापनाची प्रक्रिया स्पष्ट करा.

प्रश्न 4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) औद्योगिक संबंध म्हणजे काय? औद्योगिक विवाद सोडवण्याचे तंत्र म्हणून सामूहिक सौदेबाजी (Collective Bargaining) स्पष्ट करा.

ब) एच आर ऑडिटचा अर्थ लिहा. एच आर ऑडिटची पद्धत स्पष्ट करा.

प्रश्न 5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टीपा लिहा. **[10]**

अ) भारतीय परिस्थिती मधील HR चे आव्हाने

ब) उत्तराधिकारी नियोजन (सक्सेसन प्लॅनिंग)

क) HRM मधील नैतिक समस्या

ड) स्ट्रॅटेजिक एच आर

⌘⌘⌘

munotes.in

Total No. of Questions : 5]

SEAT No. :

P2368

[Total No. of Pages : 2

[6048]-405

M.A. (Part - II)
INDUSTRIAL PSYCHOLOGY
EP : Organizational Development (OD)
(2019 Pattern) (Semester - IV) (Credit System) (42607)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 50*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *All questions carry equal marks.*
3) *Figures to right indicate full marks.*

munotes.in

Q1) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) Explain the contributions of Kurt Lewin and John Kotter in Organizational Development change.

b) How did laboratory training stem contribute to O.D.?

Q2) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) Explain a model for change management in context of O.D. program management.

b) Elucidate the methods of diagnosing organisational processes.

Q3) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) Describe self managed teams & quality circles as structural interventions.

b) Explain different types of team interventions that are used in O.D.

Q4) Answer any one of the following in about 500 words: **[10]**

a) Critically evaluate strategic management activities & survey feedback method.

b) Discuss grid organizational development as an OD intervention.

Q5) Answer short notes on any two of the following in 250 words: **[10]**

a) Nature of OD intervention.

b) System theory of OD.

c) Resistance to change.

d) Six-Box Model.

☯☯☯☯

P.T.O.

Total No. of Questions : 5]

P2368

[6048]-405

M.A. (Part - II)

INDUSTRIAL PSYCHOLOGY

EP : Organizational Development (OD)

(2019 Pattern) (Semester - IV) (Credit System) (42607)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : *3* तास] [एकूण गुण : *50*

सूचना :-
1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहेत.
2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
4) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) कर्ट लेविन व जॉन कॉटर यांचे संघटना विकासाच्या बदलातील योगदान स्पष्ट करा.

ब) प्रयोगशालेय प्रशिक्षण शाखा यांनी संघटनाविकासात कसे योगदान दिले?

प्र.2) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) संघटना विकास योजना - व्यवस्थापनाच्या संदर्भात बदल व्यवस्थापनाचे एक प्रारूप स्पष्ट करा.

ब) संघटनाप्रक्रियांच्या नैदानिक पद्धती स्पष्ट करा.

प्र.3) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) रचनात्मक आंतरनिरसने म्हणून स्वयं - व्यवस्थापित समूह आणि गुणवत्ता मंडळे यांचे वर्णन करा.

ब) संघटनांमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या विविध सांघिक आंतरनिरसनांचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.4) खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नांचे उत्तर 500 शब्दांत लिहा. **[10]**

अ) धोरणात्मक व्यवस्थापन कृती आणि सर्वेक्षण प्रतिभरण पद्धतीचे चिकित्सात्मक परीक्षण करा.

ब) संघटनाविकास आंतरनिरसन म्हणून 'संघटना विकास जाळी' चे वर्णन करा.

प्र.5) खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांवर प्रत्येकी 250 शब्दांत टिपा लिहा. **[10]**

अ) संघटना विकास आंतरनिरसनाचे स्वरूप

ब) संघटना विकासाचा समष्टी-सिद्धांत

क) संघटना बदलाला विरोध

ड) सहा खोकी प्रारूप (6-बॉक्स मॉडेल)

munotes.in